

3. Бренд-менеджер. Википедия. Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://uk.wikipedia.org/wiki>.

Abstract. *In this paper we studied the characteristics of brand management, defined responsibilities brand manager pharmaceutical organizations and job descriptions are developed in accordance with the specifics of pharmaceutical organizations.*

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ КОНТРОЛІНГА

Капкан Г.В., Котлярова В.Г.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

markuza_21@ukr.net

Термін «контролінг» інформаційно ємний, він передає характер цього сучасного явища в менеджменті і включає в себе весь спектр управління процесом досягнення кінцевих цілей і результатів фірми. Поняття контролінг не дорівнює поняттю контролю. Контроль звернений у минуле, а контролінг в майбутнє.

Актуальність теми полягає в тому, що контролінг є новим інструментом, що дозволяє ефективно розробляти і впроваджувати на промисловому підприємстві сучасні підходи до управління.

Метою роботи є дослідження існуючих підходів до визначення контролінгу.

Вивченням контролінгу займаються як зарубіжні, так і вітчизняні вчені.

Основоположний внесок у дослідження контролінгу внесли: Дайлен А., Манн Р., Майер Е., Фольмут Х., Хан Д., Хорват П., Кармінський А.М., Оленев Н.І., Примак А.Г., Фалько З.Г., Данілочкіна Н.Г., Ананькіна Е.А., Данілочкіна С.В., Уткін Е.А., Миринюк І.В., Попова Л.В., Лебедєв П.В., Уварова Г.В., Анташ В.А., Славников Д.В. та ін.

На сьогоднішній день термін «контролінг» широко використовується в наукових та ділових колах. У фінансовий лексикон слово «контролінг» увійшло та утвердилось ще в минулому столітті. Однак і донині феномен контролінгу породжує величезну кількість дискусій, як серед науковців, так і в бізнес-середовищі. Не вщуха-

ють суперечки про теорію і практику контролінгу, його завданнях, функціях, методах і т.д. Однак у першу чергу необхідно звернути увагу безпосередньо на різночитання в самому визначенні контролінгу.

До теперішнього часу навколо контролінгу склалася парадоксальна ситуація: контролінгу присвячено величезну кількість досліджень, але єдиного підходу до його визначення не склалося.

Розуміння контролінгу в різних країнах склалося на основі ділової та організаційної культури підприємств, саме вона визначає не тільки цінності компанії, правила прийняття управлінських рішень, а й координує роботу всіх підрозділів і співробітників промислового підприємства. У світі існує два основних концептуальних підходи до контролінгу, між якими знаходяться інші течії, що визначають напрямки його розвитку. У Німеччині переважає підхід, що дозволяє дати наукове обґрунтування принципів і методів контролінгу, а в США і деяких європейських країнах, здійснюється більш практичний підхід, при якому основна увага приділяється інструментам контролінгу та їх застосування на практиці.

Провідні фахівці з контролінгу Німеччини Р. Манн і Е. Майер, дають таке визначення: «... це система управління процесом досягнення кінцевих цілей і результатів діяльності фірми, тобто в економічному відношенні, з деякою часткою умовності, як систему управління прибутком підприємства » [1].

Американська школа контролінгу (К. Друрі, Р. Каплан, Д. Нортон, Ч. Хорнгрен, Дж. Фостер та ін) розглядає контролінг як інструмент управління підприємством [5].

Принципова відмінність двох моделей контролінгу – американської та німецької – полягає в аспектах, так «американський контролінг» в основному орієнтований на оперативний рівень, контролер тут є «продовженням руки акціонера», гарантом збереження його майна, в той час як німецька концепція контролінгу спеціалізується на підтримці прийняття оперативних і стратегічних рішень. Американська модель інкримінує контролеру виконувати додаткові завдання в зовнішньому обліку та податку, в той час як у Німеччині контролер виконує завдання з аналізу, планування, управління і контролю. Однак функція контролю не

розглядається як контроль з боку. Контролінг повинен створити такі умови роботи керівникам, щоб кожен з них міг контролювати себе самостійно в процесі діяльності та досягнення цілей.

Тим не менш, незважаючи на те, що в численних зарубіжних і вітчизняних роботах наводяться різні поняття контролінгу, можна виділити такі основні поняття:

1. Д. Хан: «Контролінг може інтерпретуватися як інформаційне забезпечення орієнтованого на результат управління підприємством»
2. Н.Г. Данілочкіна вважає, що контролінг – це функціонально відособлений напрям економічної роботи, пов'язане з реалізацією фінансово-економічної коментуючої функції в менеджменті для прийняття оперативних і стратегічних рішень.
3. В.Б. Івашкевич представляє контролінг як систему управління процесом досягнення кінцевих цілей і результатів діяльності фірми, тобто в економічному відношенні, з деякою часткою умовності, як систему управління прибутком підприємства.
4. Т. Райхман контролінгом називає систему, орієнтовану на результат, з урахуванням забезпечення ліквідності, в сферу завдань якої входить збір і обробка інформації в процесі розробки, координації та контролю за виконанням планів на підприємстві.

Проаналізувавши все вище сказане, можна зробити висновок:

- контролінг якісно новий і перспективний підхід до вирішення завдань управління як організацією в цілому, так і її різними видами діяльності;
- контролінг перебуває в розвитку, оскільки проблеми управління організацією також змінюються.

Перелік використаних джерел інформації

1. Контролінг для початківців / Р.Манн, Е. Майер, 2-е вид., – М.: «Фінанси та статистика» 1995. – 304 с.
2. Лаута, Ю.С. Створення системи контролінгу на промисловому підприємстві Ю.С. Лаута, Б.І. Герасимов; під наук. ред. д-ра екон. наук, проф.Б.І. Герасимова. Тамбов: Вид-во Тамбовського державного технічного університету, 2005. 96 с.
3. Олександр Сафаров «Правильний» контролінг: думка практика» Журнал «Управлінський облік» № січня 2006
4. Коптелов, А. Розробка системи контролінгу бізнес-процесів для енергетичних компаній / А. Коптелов, В. Беркович // businessproc-ess.narod.ru [Електронний ресурс].